

Назва дисципліни	Страховання
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Пляшко О.С.
Профайл викладача (ів) на сайті кафедри, в соцмережі	http://www.rshu.edu.ua/121-personalii/1215-plia-shko-olha-stepanivna
E-mail викладача:	olga.plyashko@rshu.edu.ua
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти теоретичної та методологічної бази щодо сутності та значення страхування, організації страхового ринку, видів страхування та умов встановлення страхових тарифів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування в ринковій економіці;
- вивчення теоретичних положень організації та шляхів розвитку страхового ринку і регулювання страхової діяльності;
- дослідження особливостей і умов особистого та майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховання;
- практичне опрацювання конкретних методик розрахунку страхових тарифів;
- формування у здобувачів вищої освіти умінь самостійно обирати та обґрунтовувати доцільність обраних методичних підходів розрахунку страхових тарифів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг та освітньо-професійної програми «Маркетинг» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- ЗК 12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

- СК 8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.
- СК 9. Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності.
- СК 11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
- СК 13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.

Очікувані результати навчання:

- Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

P8. Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

P9. Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.

P14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Страховання» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо прослухав дисципліни професійної підготовки: економічна теорія, фінанси, гроші та кредит.

Мотивація здобувачів вищої освіти полягає:

- формування почуття задоволення від пізнання нового;
- усвідомлення розширення власних перспектив у плані фахової підготовки, знайомства з новаціями практичної фахової діяльності;
- формування стійкої тенденції до продовження пізнання нового;
- вузькі соціальні мотиви (прагнення отримати схвалення, посісти гідне місце в соціальній групі, підтвердити свій статус, підвищити рівень креативності, фаховості);
- мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми упродовж здобуття вищої освіти.

Спільна (групова) діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Страховання» може бути:

- 1) за рівнем навчальних можливостей здобувачів – гомогенною та гетерогенною;
- 2) за особливостями розподілу навчальних завдань – однорідною, диференційованою, кооперованою, індивідуально груповою;
- 3) за часом функціонування – пролонгованою та локальною.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти при вивченні курсу передбачає:

- підготовку до аудиторних занять та опрацювання матеріалу практичних робіт;
- вивчення окремих тем або питань змістового модуля, які у Робочій програмі винесено на самостійне опрацювання;
- виконання диференційованих завдань;
- підготовку рефератів та реферативних повідомлень, виступів на заняттях;
- виконання завдань для самоконтролю, що передбачає розв'язання практичних завдань, проходження тестів, відповідей на питання тощо;
- виконання творчих завдань, передбачених дисципліною.

Перелік тем

Тема 1. Сутність, роль, принципи і класифікація видів страхування.

Тема 2. Страхові ризики і їх оцінка.

Тема 3. Страховий ринок. Регулювання страхової діяльності

Тема 4. Особисте страхування.

Тема 5. Страхування майна.

Тема 6. Страхування відповідальності

Тема 7. Перестраховання і співстрахування

Рекомендована література та інформаційні ресурси Базова

1. Безугла В.О. Страхування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. О. Безугла, І. І. Постіл, Л. П. Шаповал. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 582 с.

2. Вовчак О.Д. Страхування. – Львів : «Новий світ – 2000», 2006. – 480 с.

3. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. – К : Каравела, 2019. – 512 с.

4. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко.
– Суми : Сумський державний університет, 2020. – 350 с

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р. — К.: Істина, 2003. — 208 с
2. Податковий кодекс України : Прийнятий Верховною Радою України 02.12.2010 № 2755-VI
3. Закон України "Про страхування" від 7 березня 1996р. №86/96 (із змінами, внесеними згідно із Законами № 2745-III від 4 жовтня 2001р. та ін.).
4. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12.07.2001 р. № 2664-III.
5. Указ Президента України “Про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг в Україні” від 11.12.2002 р. № 1153/2002.
6. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Полтава : ПДАА, 2018. 252 с. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. – 2-ге вид., перероб. і доп.– К.: Знання, 2002.– 203 с.
7. Бігдаш В. Д. Страхування: Навч.посіб. - 2-ге вид., стереотип. - К.: МАУП, 2007. - 448с.
8. Горбач Л.М., Страхування: навч. посіб./ Л.М.Горбач, Б.Каун О.– К.:Кондор, 2010.– 520 с.
9. Журавльова Т. О., Дем’янчук М. А. Страхування : навч. посіб. Одеса, 2017. 296 с.
10. Плиса В.Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с.
11. Попова Л.В., Марич М.Г., Федішин М.П. Міжнародне страхування: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2019. 184 с.
12. Русул Л.В., Федішин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. Кам’янець-Подільський: Аксіома, 2018. 288 с.
13. Страхування : Підручник. За ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2008. 1019 с.
14. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.
15. Ткаченко Н. В. Страхування: навч. посіб. Київ: ЛіраК, 2007. 376 с.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Маркетинг» підготовки бакалавра спеціальності 075 «Маркетинг».
2. Сайт-платформа кафедри економіки та управління бізнесом для дистанційного навчання: www.kibernetika.rv.ua.
3. **Бібліотеки:**
 - РДГУ: web-сайт – <http://library.rshu.edu.ua>,
 - обласна наукова – м. Рівне, майдан Короленка, 6;
 - міська – м. Рівне, вул. Київська, 44.
4. Законодавство України [http:// www. zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua)
5. Урядовий портал [http:// www. kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
6. Безкоштовна відкрита бібліотека Державного Університету комунікацій <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96>
7. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку <https://www.nssmc.gov.ua>.
8. Офіційний сайт національного банку України <https://bank.gov.ua>

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК3.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	P 8	Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
ЗК12.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	P 4	Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
ЗК14	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	P 14	Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
СК8	Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.	P9	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
СК9.	Здатність використовувати інструментарій маркетингу в інноваційній діяльності.	P8.	Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10
СК11.	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.	P4	Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН6	МО2 МО4 МО9 МО10

		P9	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
СК13.	Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності	P8	Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10
		P9	Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.	MН1 MН2 MН3 MН4 MН6	MO2 MO4 MO9 MO10

* MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату); MН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); MН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); MН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** MO1 – екзамен; MO2 – усне або письмове опитування; MO3 – колоквіум; MO4 – тестування; MO5 – командні проєкти; MO6 – реферати, есе; MO7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; MO8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; MO9 – захист лабораторних і практичних робіт; MO10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Страховання»

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Теми							
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	
105	10	10	10	10	105	10	100
Модульний контроль - 30							

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Т1	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	5	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
Т2	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	5	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
Т3	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	5	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
Т4	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	5	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	
Т5	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття.	5	10
	Виконання завдань самостійної роботи.	5	

T6	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	5 5	10
T7	Виконання завдань та участь у дискусії під час практичного заняття. Виконання завдань самостійної роботи.	5 5	10
<i>Модульний контроль (тестування)</i>		-	30
Разом		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчаль-ної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт

здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.